

prima instanță – E. Palanciuc
instanța de apel – B. Bîrca, M. Ciugureanu, T. Pelin

dosarul nr. 2ra-2357/13

ÎNCHEIERE

21 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tatiana Răducanu
Iuliana Oprea

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Benonie Bantoș

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Benonie Bantoș împotriva Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la obligarea restituirii TVA, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013, prin care a fost respins apelul declarat de către Benonie Bantoș și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 decembrie 2012, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 16 noiembrie 2011, Benonie Bantoș a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Moldindconbank” SA cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 08 decembrie 2010 s-a adresat către colaboratorii BC „Moldincombank” SA, prezentându-le actele confirmatoare (facturile) în baza cărora urma să-i restituie TVA pentru marfa procurată pe teritoriul UE.

Menționează că colaboratorul BC „Moldincombank” SA i-a explicat că nu poate să-i restituie TVA, motivând că ștampila vamală aplicată pe actele prezentate de el nu este originală și că este de culoare albastră-roșie, dar trebuie să fie neagră.

Afirmă că s-a întors în punctul Vamal Albița și a solicitat colaboratorilor vamali să aplice pe actele (facturile) ce confirmau procurarea bunurilor pe teritoriul UE ștampila cerută de BC „Moldincombank” SA, la care colaboratorii vamali i-au explicat că fiecare colaborator dispune numai de o singură ștampilă personală pe care o aplică în timpul serviciului.

Susține că întorcându-se la Chișinău s-a adresat încă odată la bancă pentru a fi deservit, colaboratorul băncii a refuzat din nou să-l deservească.

A încercat să se adreseze administrației, dar și în acest caz a fost refuzat fără nici o explicație.

Indică că la 10 decembrie 2010 s-a adresat în scris administrației BC „Moldincombank” SA, solicitând să-i explice cauza refuzului de a-i restitui TVA

pentru marfa procurată în UE și introdusă pe teritoriul Republicii Moldova conform legislației, însă n-a primit nici un răspuns.

Afirmă că atitudinea iresponsabilă din partea colaboratorilor BC „Moldincombank” SA i-a pricinuit prejudicii materiale și morale.

Solicită restituirea TVA prin sistemul „TAX-FREE” conform actelor prezentate și încasa de la BC „Moldincombank” SA a prejudiciului material în valoare de 70000 lei.

Ulterior, Benonie Bantoș a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând obligarea BC „Moldincombank” SA de a restitui TVA prin sistemul „TAX-FREE” în sumă de 79,5 euro, echivalentul a 1292 lei, conform actelor prezentate, încasarea de la BC „Moldincombank” SA cu titlu de prejudiciu material a sumei de 1399 lei (900 lei cheltuieli pentru deplasările la vama Albița - România, 450 lei pentru traducerea facturilor, 49 lei bonurile de corespondență cu autoritățile Române), cu titlu de prejudiciu moral suma de 70000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea pretențiilor sale a invocat prevederile art. 1404 alin. (1) și art. 1422 Cod civil.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 decembrie 2012 a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013 a fost respins apelul declarat de către Benonie Bantoș și menținută hotărârea primei instanțe.

La 17 mai 2013, Benonie Bantoș a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului a indicat că în instanța de judecată reprezentantul pârâtului a declarat că pentru restituirea sumelor TVA cetățenilor Republicii Moldova care au procurat produse pe teritoriul țărilor membre ale Uniunii Europene, BC „Moldincombank” SA are stabilite relații contractuale cu Compania Global Refund Deutschland GmbH (GRD). Contractul menționat este un contract de comision conform căruia banca în calitate de comisionar acționează pe nume propriu, dar pe contul GRD având calitate de comitent, odată ce ele au fost expres fixate. Compania menționată fiind organizatorul și plătitorul final al acestor plăți stabilește regulile proprii de la care banca nu se poate abate.

Astfel, prin contractul semnat la 04 august 2003, GRD s-a angajat ca prin intermediul BC „Moldindconbank” SA să restituie sumele TVA achitate de cumpărător nerezident ai țărilor UE pentru produsele procurate de acestea din țările respective.

La fel, a menționat că pentru a restitui sumele TVA la produsele achitate, beneficiarul urmează să respecte regulile stabilite de această companie, reguli care sunt inserate chiar pe factura prezentată. Astfel, părăsind teritoriul acestor state, după ce a procurat careva mărfuri, beneficiarul trebuie să le declare organelor vamale ale țării UE și cu condiția că aceste mărfuri să nu fie folosite. Dacă se adevărește că mărfurile nu au fost utilizate de beneficiar, organele vamale urmează să aplice ștampila pe aceste facturi. Revenind în țară beneficiarul poate beneficia de deservirea cecurilor Tax Free cu cerere de a-i restitui suma TVA. Unul din aceste puncte în RM este și BC „Moldindconbank” SA.

Pentru a accepta plata sumelor TVA, BC „Moldincombank” SA urmează să se conformeze regulilor impuse de compania respectivă, în calitate de îndrumar, GRD a

distribuit băncii Manualul Tax Refund care conține capitole separate cu speciamentele ștampilelor tuturor organelor vamale ale țărilor membre UE. În manualul nominalizat la capitolul speciamentele ștampilelor organelor vamale ale României acceptate ca fiind veridice sunt mostrele ștampilelor într-o singură culoare.

Susține că la acel moment i s-a motivat că ștampila de pe facturi este de două culori și nu este de o culoare. Ulterior el le-am prezentat o confirmare oficială de la autoritățile vamale ale României că la Biroul Vamal Albitea, ștampila cu nr. 100 există, cu două culori și este aplicabilă pe orice document vamal.

Indică că, conform informației oficiale prezentate pe pagina web a Companiei Global Refund Deutschland GmbH și a BC „Moldincombank” SA sunt indicate doar trei cerințe pentru ca beneficiarii să-și poată restitui sumele TVA. Cerințele respective sunt indicate inclusiv și pe factura eliberată pentru restituirea TVA.

La cerințele respective s-a referit și reprezentantul pârâtului în referința prezentată în prima instanță.

Consideră că el a îndeplinit toate cerințele invocate pe factură, cât și cerințele CRD și a BC „Moldincombank” SA. Cât privește cerințele din manualele oferite de GRD către bănci - reprezentanți, aceasta este o informație de uz intern pentru activitate între GRD și reprezentanți și nu este dată publicității.

Afirmă că pe aceeași pagină web a Companiei Global Refund Deutschland GmbH și a BC „Moldincombank” SA se indică că BC „Moldincombank” SA este unicul reprezentant al Companiei Global Refund Deutschland GmbH în Republica Moldova și deține exclusivul.

Invocă că la judecarea cauzei civile în prima instanță au fost admise conform art. 357 CPC, încălcarea normelor de drept material.

Consideră că BC „Moldincombank” SA neîntemeiat nu i-a restituit TVA pentru marfa procurată în Uniunea Europeană, deoarece este unicul reprezentant al companiei Global Refund Deutschland în Republica Moldova, afirmând că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de recurs sunt ilegale.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Benonie Bantoș nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Benonie Bantoș, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Benonie Bantoș ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul lui Benonie Bantoș se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tatiana Răducanu

Iuliana Oprea